

GLASILO DELOVNEGA KOLEKTIVA BOMBAŽNE PREDILNICE IN TKALNICE TRŽIČ

Tržiški tekstiliec

LETO X.

ŠTEVILKA 7

Glasilo ureja uredniški odbor:
Ivanka Šulgaj, Slavko Teran,
ing. Edo Košnjek, Rudi Ahačič,
Rudi Hafner, Hazim Omerović in
Franci Šarabon.

Glavni in odgovorni urednik
Hazim Omerović.

Izhaja vsak mesec v nakladi
1600 izvodov.

Tisk tiskarne Delavske univer-
ze "Tomo Brejc" v Kranju.

Prebujenje

V sreke ponosne ujet nemir,
v srcih svobodnih žareči prezir,
tam, tam v dolini
se oglašča skovir.

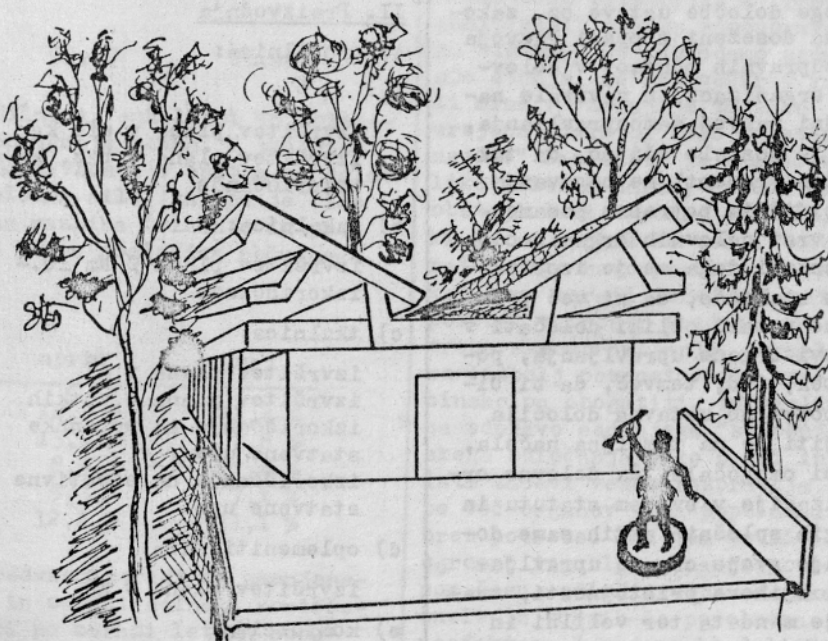
Ostudna kača temnih čelad
tiho, tiho se plazi
šez prepad,
skrito, mirno pot kaže naš brat.

Nemirna narava zažari,
curek, vroč curek
svobodne krvi,
ponese prezir in nemir med ljudi.

Po silnem neurju utuhnil skovir,
med sveže grobove
naselil se mir,
le v srcih svobodnih ostal je prezir -
do jeklenih goril ...

OB OBČINSKEM PRAZNIKU - 5. AVGUSTU
ČESTITAJO VSEM ČLANOM DELOVNEGA KO-
LEKTIVA, KAKOR TUDI VSEM OSTALIM
OBČANOM TRŽIČA

- SAMOUPRAVNI ORGANI PODJETJA,
- UPRAVA PODJETJA,
- POLITIČNE IN OSTALE ORGANIZACIJE
- TER UREDNIŠTVO TRŽIŠKEGA TEKSTILCA

KAKŠNO NAJ BO V BODOČE SAMOUPRAVLJANJE

Po sprejemu ustavnih amandmajev, t.j. sprememb Zvezne ustave in Ustave SRS se pred delovne organizacije postavlja obširno in zelo odgovorno delo. Na novo bo namreč treba urediti celotni kompleks samoupravnih odnosov ter ga prilagoditi potrebam delovne organizacije. Kot je znano, so do letos Zvezna in Republiška ustava ter Zakon o volitvah delavskih svetov in drugih organov upravljanja v delovnih organizacijah v celoti predpisovali oz. določali način volitev, trajanje mandata, vrste samoupravnih organov in postopek pri razrešitvi samoupravnih organov. Tako je morala delovna organizacija imeti delavski svet, upravni odbor in direktorja, določeno je bilo, da traja članstvo v delavskem svetu lahko največ 2 leti, v upravnem odboru eno leto ter da se direktorja voli za 4 leta. Enako obvezujoče določbe so veljale tudi za postopek v zvezi z volitvami in z razrešitvami samoupravnih organov. Pokazalo pa se je, da so take stroge določbe ustave oz. zakona na doseženi stopnji razvoja samoupravnih odnosov v delovnih organizacijah zavirale nadaljni razvoj samoupravljanja, saj je postalo očitno, da tak enoten "recept" ne odgovarja specifičnim potrebam posameznih vrst delovnih organizacij. Na osnovi tega se je izoblikovalo stališče, da ni več primerno v taki obliki določati v ustavi organe upravljanja, postopek, itd, temveč, da bi bilo potrebno ustavna določila omejiti le na temeljna načela, ki bi omogočala, da delovne organizacije v svojem statutu in drugih splošnih aktih same določajo svoje organe upravljanja, njihove pristojnosti, trajanje mandata ter volilni in razrešilni postopek. Ob tem načelnem stališču je bil v janu-

PROBLEMATIKA PROIZVODNJE V MESECU MAJU 1969

I. Osnovni material

a) predilnica:

Oskrba z bombažem, zlasti z boljšimi vrstami, ni bila zadovoljiva in je obrat zaradi tega moral menjati mešanice. Problem konopljenih vlaken v makedonskem bombažu je že star, barvasta vlakna pa so bila poleg v pakistanskem ugotovljena tudi v iranskem in grškem bombažu.

b) tkalnica:

Oskrba s prejo je bila zelo slaba, ker so se zaloge skoraj vseh števil z zaradi nedoseganja plana v predilnici in istočasnega preseganja plana v tkalnici znižale na minimum. Vrzeli smo skušali kriti z nakupom manjkajočih vrst preje, kar pa je povzročalo težave pri razporejanju preje in v številnih primerih tudi zmešnjave, ki slabo vplivajo na kakovost surovin tkanin (nianse zaradi različnih mešanic itd.)

c) oplemenitilnica:

Zaloga surovih tkanin za oplemenitenje je še vedno previsoka, zato tudi ni bilo problemov z zaposlitvijo obrata. Zaradi začasne prekinitve proizvodnje izvoznih rjuh so se zmanjšale količine beljenih tkanin za konfekcijo, vsled česar so se povečale količine za izvoz in domače tržišče, kar pa terja od adjustirnice več dela. Zato je blago v tem oddelku zaostajalo.

d) konfekcija:

V konfekciji je bila količinska oskrba s tkaninami dobra, včasih je celo primanjkovalo prostora za vskladiščenje. Nezadovoljiva kakovost nekaterih artiklov je zahtevala prekomerno izrezovanje in nadpovprečen odstotek odpadkov oziroma ostankov. V Ajdovščini beljeno blago (Mitja I/138 cm) je bilo preveč apretirano in je povzročilo težave pri krojenju.

II. Proizvodnja

a) predilnica:

	april	maj
izvršitev plana v ef. kg	97,81 %	94,86 %
izvršitev plana v baz. kg	99,76 %	97,41 %
izkoriščanje	88,01 %	86,82 %

b) sukalnica:

izvršitev plana $\varnothing$ Nm 10.-	115,48 %	84,32 %
izkoriščanje	63,03 %	74,78 %

c) tkalnica:

izvršitev plana v m ²	104,84 %	108,25 %
izvršitev plana v votkih	107,09 %	106,85 %
izkoriščanje na pogonske statvene ure	92,00 %	92,10 %
izkoriščanje na efektivne statvene ure	95,30 %	95,50 %

d) oplemenitilnica:

izvršitev plana v m ²	103,85 %	105,57 %
----------------------------------	----------	----------

e) konfekcija:

izvršitev plana v m ²	99,50 %	139,30 %
----------------------------------	---------	----------

izvršitev plana v enotah	101,80 %	123,80 %
izkoriščanje	97,50 %	83,00 %

Plan predilnice ni bil dosežen iz že starih razlogov, to je velikega odstotka bolezenskih in porodniških izostankov ter za delo v treh izmenah nesposobnih ljudi. Razen tega so k slabšim rezultatom prispevale tudi številne menjave, bodisi zaradi menjav mešanic ali zaradi že omenjenega pomanjkanja preje v tkalnici.

V sukalnici plan kljub boljšemu izkoriščanju ni bil dosežen, ker posukana stanična preja, ki čaka na previjanje na križne navitke, še ni v proizvodnji zajeta.

Boljši rezultat tkalnice v m² je posledica delnega znižanja zalog v pregledovalnici, ostali pokazatelji pa so skoraj nespremenjeni.

V oplemenitilnici je rezultat boljši kot v aprilu, če pa blago ne bi zaostajalo v adjustirnici, bi bila razlika še večja.

V konfekciji smo v maju občutno znižali medfazne zaloge nedovršene proizvodnje, zato je preseganje tako v m² kot v enotah nerazumljivo veliko. Posebno visoko je presežen plan v m², ker so bile v maju dokončane za april planirane izvozne rjuhe.

III. Produktivnost

a) predilnica:

	april	maj
baz. gr/vretensko uro	18,04	17,81
HOK ure	21,43	24,28

b) sukalnica:

baz. gr/vretensko uro	38,72	34,02
HOK ure	16,30	24,63

c) tkalnica:

enot/delovno uro	31,42	31,76
votkov/delovno uro	25,97	25,89

d) oplemenitilnica:

ur/100 enot	94,54	98,30
-------------	-------	-------

e) konfekcija:

ur/100 enot	99,80	86,90
-------------	-------	-------

Vzroki za nižjo produktivnost v predilnici, sukalnici in oplemenitilnici so v glavnem isti kot za doseganje plana. V tkalnici je zabeležen malenkosten porast produktivnosti v enotah na delovno uro zaradi zniževanja režijske delovne sile, kar pa je bilo le začasno. V konfekciji je pozitivna razlika (visok dvig produktivnosti) enako kot pri doseganju plana posledica občutnega znižanja medfaznih zalog.

IV. Delovna sila (izostanki)

	april	maj
a) predilnica	10,5 %	11,4 %
b) sukalnica	13,0 %	8,8 %
c) tkalnica	8,9 %	7,6 %
d) oplemenitilnica	5,3 %	7,1 %
e) konfekcija	12,2 %	11,1 %

V predilnici so izostanki porastli predvsem zaradi že omenjenega visokega odstotka bolovanj (5,7%) in zaradi delnega koriščenja letnih dopustov, v oplemenitilnici pa zaradi letnih dopustov, porodniških dopustov, izrednih plačanih izostankov in neo-

arju letos sprejet amandma XV. k Zvezni ustavi in nekaj kasneje amandma XIII. k Ustavi SRS, zatem pa je bila razveljavljena tudi večina določb Temeljnega zakona o volitvah delavskih svetov in drugih organov upravljanja v delovnih organizacijah.

Ustava zavezuje delovne organizacije, da najkasneje do 31.12. 1969 te spremembe upoštevajo odn. da temu primerno popravijo svoje statute. Iz zgoraj navedenega je razvidno, da nam je prepuščeno v odločitve, kakšne organe upravljanja bomo v bodoče imeli. Amandma predpisuje kot obvezen organ upravljanja le delavski svet, medtem ko o upravnem odboru in o direktorju ne govori več. Določa le, da opravljajo samoupravne funkcije v delovnih organizacijah poleg delavskega sveta še kolektivni in individualni izvršilni organi. Kateri bodo ti organi in koliko jih bo, pa je popolnoma odvisno od kolektivnega dogovora. Le-ta pa bo moral temeljiti na proučenih potrebah naše delovne organizacije. Seveda bomo morali takrat, ko se bomo lotili tega odgovornega dela, pogledati nazaj v preteklost ter ugotoviti, katere napake so pri nas zavirale boljši in hitrejši razvoj samoupravnih odnosov. Razumljivo je, da bomo le tako lahko sistematično pristopili k "reorganizaciji" našega samoupravnega sistema. Če pogledamo sedanje stanje, se nam večkrat vsili misel: "Zakaj je to tako urejeno? Tako bi bilo enostavnejše!" Zaslediti je namreč veliko očitnih napak, seveda pa obstoji tudi ogromno skritih, ki pa so najbrž še večja "zavora" našega samoupravljanja. Na kaj bomo morali torej polagati posebno važnost? Predvsem bo treba samoupravljanje formalno čimbolj poenostaviti, vsebinsko pa obogatiti. Tu mislim na odpravo sedanjega "stopenjskega odločanja", ko o eni in isti zadevi vedno razpravlja po več organov - pa popolnoma brez potrebe. Pri tem prvič ogromno izgubljam na dragoce- nem času, odločitve pa so zakasnele in včasih že popolnoma neefektne. Zakaj ne bi dali posomeznim organom (tu mislim

predvsem na odbore) pravice dokončnega odločanja o vseh zadevah, ki spadajo v njihovo delovno področje? Mar ni nesmiselno, da neko pravilno odločitev damo še v nadaljnje dokončno odločanje? Zakaj, če imamo v naših aktih zapisano, da ima vsakdo pravico pritožiti se na višji organ kadar smatra, da je določena odločitev nepravilna? Večjo vlogo bomo morali dati strokovnim službam! Iz prakse vemo, da v našem dosedanjem samoupravnem organizmu le-te niso igrale vloge, ki jim pripada. Strokovne službe so namreč poklicane za to, da pripravljajo predloge samoupravnih odločitev, da pred samoupravnimi organi pojasnijo posledice, ki bodo ali ki lahko nastanejo, če bo določeni predlog sprejet ter da končno odgovarjajo za izvršitev sklepa, vkolikor je njihov predlog sprejet.

V zvezi s samoupravljanjem v delovnih enotah se postavlja vprašanje, ali je bolj smiselno še naprej razvijati posredno upravljanje, t.j. upravljanje preko izvoljenih organov, ali pa dosledneje začeti razvijati oblike neposrednega samoupravljanja (zbor delavcev DE, referendum), Mnenja sem, da je eno kot drugo nujno, čeprav bi morali dati prednost neposrednim oblikam vedno, kadar gre za taka najpomembnejša vprašanja, ki se neposredno ali posredno tičejo vseh delavcev, kot npr. pravilnik o delitvi dohodka in OD, letni plan, perspektivni plan, zaključni račun ipd.

Tako imenovane javne razprave doslej pri nas niso bile v praksi, so pa nujne, če hočemo, da bo res vsak delavec sodeloval pri samoupravnih odločitvah. Prav zato bomo morali v našem statutu temu vprašanju posvetiti še posebno važnost, in sicer bomo morali razširiti pristojnosti zborov delovnih enot.

Končno, a ne nazadnje, bo treba spodrezati korenine formalizmu v delu samoupravnih organov. Še vedno je namreč moč zaslediti precej formalnega glasovanja. Vzrok za to je največkrat nepoznavanje stvari in premaj-

pravičenih izostankov. V ostalih obratih (zlasti v sukalnici) so se izostanki znižali.

V. Vzdrževanje strojev

a) predilnica:

- menjava rjuh na rahljaču št. 4 in dveh nakladalnikih
- popravilo števca, menjava tesnil in popravilo pedala na baterjih
- zamenjava strojnih delov, brušenje in nastavitvev na 14 mikalnikih
- montaža stare raztezalke iz Litije za 9 colske lonce
- menjava dotrajenih vreten na predilnih strojih
- večje popravilo - remont enega predilnega stroja

b) sukalnica:

- samo tekoče vzdrževanje

c) tkalnica:

- montiran in usposobljen za obratovanje novi stroj za čiščenje cevki
- montaža voskalnika za ozki Suckerjev škrobilni stroj
- preureditev stojala (cevnice) III. snovalnega stroja na enotne dimenzije
- popravilo stojala za snovalne valje pri ozkem Suckerjevem škrobilnem stroju
- zamenjava elektroinstalacije na III. snovalnem stroju
- remont statev KOVO 225 cm in votkovih previjalnih strojev ASE

d) oplemenitilnica:

- montiranje novega razpenjalnega sušilnika

e) konfekcija:

- čakanje na rezervne dele za hitrošivalni stroj, pri katerem je bil strojelom
- težave na stroju za prišivanje gumbov z Button-Robotom, ker dobavljeni gumbi kakovostno šestokrat ne ustrezajo in so bili dobavitelji na to že opozorjeni.

Drugih večjih težav s strojno opremo ni bilo.

VI. Kakovost proizvodov

Vrednost preje zmanjšujejo neenakomernost, vsebovani nopni, kopoljena in še posebno barvna vlakna.

Številne menjave mešanic v predilnici in poleg tega še predelava kupljene preje (zaradi pomanjkanja) so povzročale sorazmerno večje število nians v surovih tkaninah, kar je imelo za posledico, da je kakovostni faktor po tkalniških merilih upadel iz 96,6 % v aprilu na 96.- % v maju. Razen tega oplemenitilnica opozarja na poslabšanje surovih tkanin zaradi mastnih in umazanij madežev, uporabe zamazane preje, pripređenih barvnih vlaken in slabega čiščenja (neodstranjenih visečih niti).

hen čut odgovornosti za posledice sprejetih sklepov. Nepoznavanje stvari pa je rezultat ali prenizkega znanja samoupravljalcev ali pa slabe metode dela, kamor lahko štejejo nepravčasno pripravljeno gradivo, neustrezno ali nerazumljivo gradivo brez jasnih predlogov in opozoril na posledice ali pa na rezultat obojega. Da

bomo eno kot drugo odpravili, bomo morali intenzivneje pristopiti k družbeno - ekonomskemu izobraževanju, obenem pa vpeljati pravilne metode dela samoupravnih organov.

S tem sem opozorila le na nekaj najvidnejših napak oz. pomanjkljivosti, ki jih bo treba odpraviti. Razumljivo pa je, da bo potrebnega mnogo dela in

da bo pri urejanju te obsežne materije morale sodelovati veliko ljudi, če bomo hoteli vse napake odkriti in naše samoupravljanje spraviti na pravilnejšo pot.

SKLEPI OBČINSKE SKUPŠČINE TRŽIČ

Zahvala

DELOVNEMU KOLEKTIVU BOMBAŽNE PREDILNICE IN TKALNICE TRŽIČ

SE ZA UDELEŽBO PRI POGREBU NAŠEGA MOŽA IN OČETA TER ZA POKLONJENO CVETJE PRISRČNO ZAHVALJUJEMO !

METKA STRANSKY
S HČERAMA

Svetje 3.7.69

Nekajkrat smo v našem glasilu že objavili sklepe z rednih sej obeh zborov skupščine občine Tržič, danes pa vas bomo seznanili o čem je bilo govora na 3. redni seji, ki je bila v torek 17. junija.

1. IBT Trbovlje naj pripravi izčrpno poročilo o izgradnji turističnih objektov na območju občine Tržič. To poročilo bi priložili odbornikom k ostalemu materialu in na prihodnji seji SO o njem razpravljali. Po radiu bomo obveščali občane o izgradnji turističnih objektov v Tržiču. Vsak občan bo imel

tudi možnost povedati svoje mnenje na zborih volilcev in vsak si bo lahko ogledal skice, ki bodo postavljene na vidnem mestu.

2. Odborniki, ki so zaposleni v tistih tovarnah, ki še niso nakazale sredstev za spomenik NOB, naj opozorijo svoje samoupravne organe, da čimprej izpolnijo svojo obveznost.
3. Imena delovnih organizacij, ki teh sredstev še niso nakazale, naj se posredujejo javnosti.
4. Sprejme se poročilo o izvr-

IZBOR KURILNEGA OLJA ZA KURJENJE PARNIH KOTLOV Z OZIROM NA PROGRAM RAZVOJA ENERGETIKE V SLOVENIJI

Slovenija ima le tri izdatnejše vire energije: premog, les in vodno energijo. Raziskave pa kažejo tudi precejšnje zaloge uranove rude. Letni viri nafte in zemeljskega plina zadoščajo komaj za lokalne potrebe potrošnje in predelave v Lendavi. Ostalo energijo, zlasti derivate nafte in del električne energije, dobiva SRS iz drugih območij države ali iz uvoza. Energetske rezerve premoga niso velike in dosegajo 0,55 milijarde ton, od tega 0,33 milijarde ton v lignitu, kar znese le 5 % jugoslovanskih zalog premoga. V bližnji prihodnosti ostane proizvodnja premoga predvidoma nespremenjena, njegov delež med energetskimi viri pa se ob hitri rasti tekočih goriv manjša. V takih razmerah ostane odprto vprašanje, kateri vir naj prihaja v poštev za kritje vrzeli v električni energiji. Tekoča goriva ne prihajajo v poštev, ker so predraga. Tudi cenena vodna sila je v glavnem izčrpana, razen tega pa precej nestalna. Preostaja še premog in jedrska energija. Naravni izhod je tako z vidika premogovnikov kakor tudi celotnega slovenskega gospodarstva, da se zgradijo termoelektrarne v bližini premogovnikov.

Kurilno olje v zadnjih letih izredno naglo prodira, kljub temu, da se celotna porabljena energija dviga mnogo počasneje. Do leta 1970. bo ta substitucija v glavnem končana in bo kurilno olje zaradi zastoja trdnih goriv v naprej pokrivalo samo novo nastale energetske potrebe. Delež kurilnega olja v energetiki Slovenije se zelo hitro večja, ker je treba zapolniti vrzel, ki se pojavlja zaradi stagnacije trdnih goriv.

Iz analize potreb po energetskih virih izhaja, da bi bila v letu 1980 deleža trdnih goriv in nafte v Sloveniji izenačena, če ostane proizvodnja premoga na sedanji višini. Med razlogi, ki opravičujejo strukturne spremembe v korist kurilnega olja, so lažji transport in dovod v kurišče ter nekoliko višji termični izkoristek. Te prednosti ocenjujejo mednarodno z 10 do 15% v dobro kurilnemu olju.

Za nas je važna predvsem cena posameznih vrst energije v Tržiču, na kraju potrošnje:

Energetski vir	Cena	Spec. cena
Premog	120,4 din/t	35,8 din/Gcal
Kurilno olje	339,5 din/t	35,7 din/Gcal
Kuplj. el.en.	188,5 din/GWh	219,2 din/Gcal

Pri upoštevanju izkoristka, stroškov internega transporta, manipulacij in vskladiščenja ter stalnosti v oskrbovanju s potrebno količino pare je kurilno olje najcenejše, kljub temu, da je cena na enoto proizvedene toplote v obeh primerih enaka. Če upoštevamo, da se mora poraba nafte in njenih derivatov zaradi motorizacije neogibno večati in če predpostavljamo, da bo v Sloveniji proizvodnja premoga vsled graditve termoelektrarn in zapiranja nerentabilnih rudnikov (Kočevje itd.) ostala na predvideni višini, potem je v naslednjem obdobju izbor kurilnega olja kot osnovne energetske surovine v našem podjetju nujen.

TEKSTILNA INDUSTRIJA IN BPT V MERILU SLOVENIJE IN TRŽIČA

šitvi proračuna negospodarskih investicij, skladov in sredstev občine Tržič za I. tromesečje 1969.

5. Potrdi se davčni zaključni račun za leto 1968.
6. Potrdi se odlok o oblikovanju cen za sveže meso v prodaji na drobno.
7. Skupščina daje soglasje k cenam za sveže mleko v prodaji na drobno in potrди sklep sveta za gospodarstvo, da se cene mleka ne zvišajo, dokler KŽK Kranj - obrat Mlekarna ne predloži investicijski razvojni program obrata, iz katerega bo izhajalo, da se bo kvaliteta mleka izboljšala.
8. Gostinsko podjetje Tržič se združi z Gostinskim podjetjem Zelenica, oba pa postane poslovnata enota trgovskega podjetja Živila Kranj. Do 1.7. naj bodo urejene stvari med Gostinskim podjetjem in Gostinskim podjetjem Zelenica, do 1.8. pa naj se uredijo stvari s Trgovskim podjetjem Živila Kranj, sicer pa se uvede od 1.8.1969 v Gostinskem podjetju Tržič prisilna uprava.
9. Potrdi se odlok o določitvi meril za dodeljevanje sredstev za reševanje stanovanjskih vprašanj udeleženem NOV v občini Tržič.
10. Poročilo o imenovanju komisije za pregled statutov delovnih organizacij, komisije za borbe in invalide NOV, o podaljšanju roka za opravljanje dolžnosti v.d. direktorja Gorenjske lekarne Kranj in o imenovanju predstavnika javnosti v svetu zavoda za spomeniško varstvo Kranj, se soglasno sprejme.

Kolikor več je razprav o stanju gospodarstva in posameznih panog v okviru industrije, toliko bolj prihajajo na dan dejstva, ki kažejo na stagniranje in siromašenje tekstilne industrije tako v Sloveniji, kakor na področju SFRJ.

Nekaj konkretnih števil, ki so bile in so še osnova za navedene trditve, nam bodo stanje bolj osvetlile, zato jih v nadaljevanju pogledajmo:

V skupni vrednosti aktivnih osnovnih sredstev industrije je tekstilna industrija udeležena z 8,3 %. V letu 1968 pa so bila ta sredstva povečana za 7,4 %, kar je manj kot povprečje v vsej industriji. Pri tem je treba poudariti, da je iztrošenost oz. odpisanost osnovnih sredstev v industriji 47 %, v tekstilu pa 61 %. Na izboljšanje stanja pa ne vpliva niti to, da tekstilna industrija obračunava precej višjo amortizacijo, kot ostale panoge industrije. V skupni fakturirani realizaciji je bila tekstilna industrija udeležena z 12 %, koeficient obračanja obratnih sredstev pa je v tekstilu 2,20, v ostali industriji pa 2,65.

Glede udeležbe poslovnih stroškov je tekstilna industrija, vključno z višjo amortizacijo, visokemu vodnemu prispevku, dodatnim prispevkom za socialno zavarovanje še vedno ekonomičnejša z manjšo udeležbo stroškov v prodajni ceni, kot je primer za celotno industrijo.

Glede na delovni intenzivni značaj tekstilne industrije pa raste oziroma zajema OD v tekstilu pomembnejši delež kot v ostali industriji. Prav zaradi tega pada udeležba tekstila v skladih.

Dohodek na enega zaposlenega v industriji in rudarstvu SRS je v letu 1968 znašal 21.493.- ND, kar je vzeto kot merilo za primerjavo z ostalimi grupacijami oz. podjetji. Tako je v skupini

"predilnice in tkalnice bombaža" po tej primerjavi stanje sledeče:

MTT Maribor	9.383,- din
Tekstilna tovarna Senožeče	10.350,- din
Tekstina Ajdov.	10.820,- din
Metka Celje	12.409,- din
Tekstilindus Kr.	13.623,- din
Tekstilna industrija Otiški vrh	13.662,- din
BPT Tržič	14.186,- din

Svilanit Kamnik	17.558,- din
Pred. Šk. Loka	19.675,- din

Na, ali iznad povprečja so samo še sledeča podjetja: Tovarna dekorativnih tkanin Ljubljana, Tovarna Domžale, Predilnica Litija, Tekstilna tovarna Prebold, IBI Kranj, TT Medvode, Bombažna tkalnica Vižmarje, ki ima v tej grupaciji najvišji dohodek na zaposlenega in sicer 51.995,- din. Črta med BPT Tržič in Svilanit Kamnik pomeni približno oceno povprečja slovenske tekstilne industrije.

Tak položaj slovenske tekstilne industrije postavlja tudi podjetje BPT na dno uspešnostne lestvice v tržiški industriji.

Kljub temu, da ima zelo ugoden priliv sredstev na žiro račun (indeks 1. tromes.68 : 1. tromes. 69 = 159) ter da se je stanje kreditov za občasna obratna sredstva napram 31.12. 1968 občutno zmanjšalo, je imelo podjetje v prvih treh mesecih letošnjega leta blokiran žiro račun skupno 64 dni, kar je za 6 dni več kot v istem obdobju lanskega leta. Pri tem moram vsekakor poudariti, da število 64 dni niti ni najvišje v naši občini.

Podjetje si je redno izposojalo sredstva iz rezervnega sklada za OD v času od 1.1. do 30. 5. 1969, kar pa ni nobena redkost, saj imamo v Tržiču samo eno delovno organizacijo, ki ji tega zaradi dobre gospodarske

POSETNIKA

TINE TAPK

uqanite njegov poklic

situacije ni treba.

S temi podatki sem hotel prispevati k informiranosti izven kolektiva, hkrati pa prispevati svoj delež k skupnim naporom za rešitev več kot kritične situacije na področju tekstilne industrije.

Ivko Bergant

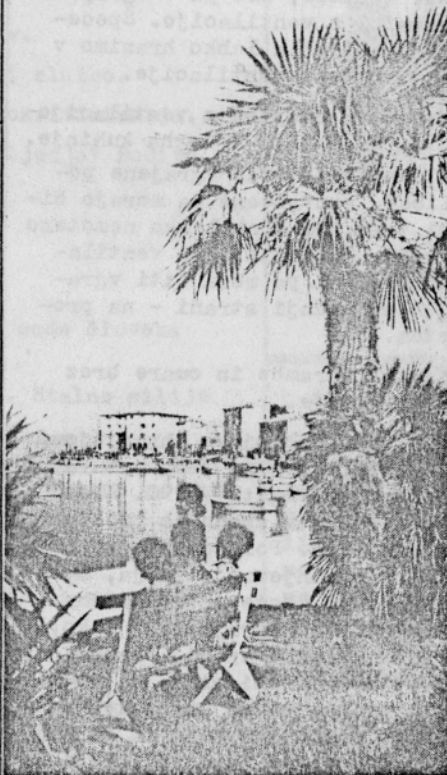
SEZONA V POREČU JE NA VIŠKU

Naš počitniški dom v Materadi pri Poreču je na vrhu sezone, kar pomeni, da je polno zaseden, to pa vsekakor opravičuje njegov obstoj. Menjave gostov se vrstijo iz tedna v teden. Čas zelo hitro beži tistim, ki letujejo. Eni odhajajo, drugi šele nastopajo svoj letni odih. Kdor pride v dom, si seveda najboljši želi lepega vremena ter brezskrbnega udobja. Enkrat v letu se zgodi, da našim mamam in ženam ni treba gospodinjiti in da imajo kosilo brez lastnega truda servirano na mizo. Tisti gostje, ki so že letovali, ugotavljajo, da jim ni žal, ker so se odločili preživeti dopust v Poreču. Vsak prinese s seboj domov polno lepih vtisov in doživetij ter novih poznanstev "ljubezenskih in družinskih". Slovo običajno spremlja kozarec dobrega istrskega vina in marsikatero oko se orosi ob izmenjavi naslova in stisku rok.

Vsi, ki delajo na tem, da bi bilo počutje gostov kar najboljšo, se trudijo, da bi vsem čimbolj ustregli, seveda v okviru finančnih in organizacijskih možnosti. To velja za osebe v podjetju in osebje v samem počitniškem domu.

Letos smo investirali precejšnja sredstva, vse z namenom, da izboljšamo celotno poslovanje z željo, da bi bilo gostom res prijetno. Tudi tistim, ki gojijo šport, je letos na voljo več športnih rekvizitov, pa tudi na naše najmlajše goste nismo pozabili.

Gostje, ki zapuščajo to naš prolepi kočček Jadrana in se vračajo domov, pripovedujejo, da so z osebjem v glavnem zadovoljni. Prehvaliti ne morejo hrane, ki je res izdatna in jo je dovolj. Prav tako je solid-

na tudi postrežba. Tudi čež "tekočo hrano" v bifeju ni pritožb, seveda, če je "merca" prava. Glede vremena se pa ne da nič okreniti, je pač odvisno od sreče, vendar je bilo do sedaj še kar nekam naklonjeno.

Če je dom naš, družbena pridobitev, v katero je sleherni član kolektiva vložil svoj trud in finančni delež, smo vel enako dolžni, da ga varujemo in pazimo na imovino. Upoštevati moramo hišni red in ostala navodila, do gostov pa moramo biti vljudni in obzirni. Le tako bo lahko dom služil vsem v zadovoljstvo.

Vračali se bomo domov v prepričanju, da nam je le-ta koristen tudi iz zdravstvenih razlogov in ne zgolj za počitek.

Vsem gostom, ki bodo še v letošnji sezoni letovali v Poreču, želimo prijeten odih, toplo morje, obilo razvedrila in

veselih uric ter srečno vrnitev domov.

Kadrovske vesti

V mesecu juniju so postali člani našega kolektiva naslednji delavci in delavke:

- v predilnico so bili sprejeti: Davorin Križnar, Kamilo Mlakar, Anica Urbanc, Marija Bajrič, Feri Laibacher;
- v okrepčevalnico: Marija Furman;
- v mehanično delavnico: Alojz Potočnik.

. . . . .

Iz podjetja pa so v tem času odšli:

- Marija Pokos iz konfekcije
- Marija Jovanova iz tkalnice
- Franc Gaberc iz tkalnice
- Veronika Gorec iz predilnice
- Ciril Bergant iz oplemenitilnice

Vseh pet je dalo pravilno odpoved.

Invalidsko pa je bila upokojena Marija Fister in sicer je nazadnje delala v tkalnici. Želimo ji, da bi zasluženi pokoj še dolgo časa uživala.

Varujmo se nezgod

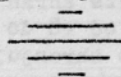
V mesecu juniju sta se v našem podjetju pripetili dve obratni nezgodi:

JOŽE PAPOV, zaposlen v obratu predilnice si je poškodoval palec leve noge. Nanj mu je padla os.

Vzrok - delovni prostor je bil preveč natrpan.

AMALIJA FARTEK, delavka v obratu predilnice si je pri čiščenju lesene omarice poškodovala palec desne roke.

Vzrok - naglica pri delu.

Kaj moramo vedeti o gospodinjstvu

Pod imenom "gospodinjstvo" ne smemo misliti samo na kuhanje in serviranje temveč tudi na ureditev stanovanja, čiščenje opreme, nakup perila, obleke itd. Skratka, ta pojem obravnava, kako uredimo prijeten dom in kako vodimo gospodinjstvo. Gospodinjstvo smatramo danes za samostojen poklic, ki ga vrši običajno žena. Delogrog gospodinje je zelo širok, ker današnja žena ni vezana samo na svojo družino, temveč tudi na širši kolektiv (delo v tovarnah). Sodobna gospodinja vse svoje gospodinjstvo, kolikor največ more, tehnično izpopolnjuje in sama sebe izobražuje. (V svojem gospodinjstvu ji mora pripadati prosti čas, da lahko obiskuje tudi kino, gledališče, se politično udeležuje itd. Tako bo lahko gospodinja dajala svoji okolici znanje, svoje gospodinjstvo pa bo imela sodobno urejeno).

Dela v gospodinjstvu naj gospodinja ne opravlja sama, ampak naj ga razdeli med ostale članke družine. V lepo urejenem stanovanju se bo družina dobro počutila, s skupno pomočjo vseh članov družine pa bo sama tako le našla nekaj prostega časa.

V gospodinjstvu je važno tudi shranjevanje živil. Ko gospodinja prinese iz trga živila, jih najprej sortira po vrsti in kvarljivosti, nato pa jih mora shraniti v zato določene in odgovarjajoče prostore. Vsa živila se ne shranjujejo enako. Nekatera živila morajo imeti nižjo temperaturo kot pa druga. Na primer maslo, sveže meso, ribe, od sadja pa jagode, moramo hraniti v prostoru s temperaturo od 0 do +8 °C. Tako temperaturo - vsaj v toplejših mesecih - najlažje dosežemo v hladilniku. Druga pokvarljiva, vendar trajnejša živila, kot so mast, sir, kruh, olje, mesne in zelenjavne konzerve, zemeljske sadeže shranjujemo pri temperaturi od +8 do 12°C. Ta živila lahko shranjujemo v kle-

ti, shrambi, ali pa v vgrajeni omarici z ventilacijo. Špeciarijska živila lahko hranimo v omarah brez ventilacije.

Vgrajena omarica z ventilacijo sega od tal pa do vrha kuhinje. V omari naj bodo vgrajene poličke, razvrščene pa morajo biti tako, da zrak lahko nemoteno kroži. Ohlajajo se z ventilatorjem, ki pa mora biti vgrajen na zadnji strani - na prostem.

Kleti, shrambe in omare brez ventilacije.

Sadje in zelenjavo shranjujemo v kleti, kjer pa temperatura ne sme presegati +12°C. Kleti so navadno v spodnjih prostorih stavbe. Police, ki jih imamo za shranjevanje sadja, morajo biti čiste in razkužene. Napravljene morajo biti tako, da zrak lahko kroži. Vsaka klet mora imeti okno, da se lahko zrači, to pa zato, ker sadje in zelenjava diha in se pri tem sproščajo različni plini.

Stene v kleti je treba enkrat na leto pobeliti z apnom, da jih razkužimo in pri tem uničimo bakterije, police pa temeljito poribamo z lugom. Tla naj bodo tudi čista.

Shramba naj bo po možnosti v bližini kuhinje, da si gospodinja prihrani nepotrebna pota s prinašanjem in odnašanjem živil. V shrambi hranimo predvsem speciarijska živila, živila, katera smo konzervirali za zimo ter sadje in zelenjavo za sproti. Shrambe morajo biti zračne in temne, ker v njih shranjujemo tudi mast in olje, tema dvema pa svetloba, predvsem pa sonce, škoduje. Lahko pa ima shramba tudi umetno ventilacijo, kar pa je še toliko bolje. V shrambi imamo police, ki morajo biti čiste, prav tako tudi stene in tla. Če ima shramba okno, naj bo ta zamrežen ter po možnosti zatemnjen.

Omare brez ventilacije nam služijo za shranjevanje takrat,

kadar nimamo shrambe. Te omare so lahko nameščene v kuhinjah, ali pa na hodnikih. V te omare bodo gospodinje shranjevale taka živila, ki se pri višjih temperaturah tako hitro ne pokvarijo.

V eni prihodnjih številkih še bomo pomenili o tem, kako si gospodinja pomaga s sodobnimi gospodinjstevskimi pripomočki!

VPRAŠANJA

IN

odgovori

Vprašanje, ki smo ga to pot dobili, se nanaša na naš počitniški dom v Poreču, glasi pa se takole:

Kako je mogoče, da kljub tolikšnemu interesu in navalu ostane občasno katera izmed vikend hišic v Materadi nezasedena?

Odgovor:

To vsekakor drži, vendar obstoji za to objektivni razlog. Zgodi se, da kdo izmed prijavitelencev zaradi nenadne bolezni v družini ali iz kakšnega drugega utemeljenega razloga odpove letovanje že po tem, ko je dvignil napotnico, t.j. v petek ali celo v soboto. Če je odpoved v skladu s pravilnikom, se mu seveda vrne tudi vplačana akontacija.

V takem primeru iščemo novega interesenta. Če ga ne dobimo med člani kolektiva, ponudimo prosto hišico tujemu prijavitelcu, ker je verjetno ves kolektiv zainteresiran, da počitniški dom posluje čimbolj ekonomično. V nasprotnem primeru, če zadnji trenutek nobeden izmed navedenih ne dvigne napotnice, ostane, razumljivo, hišica nezasedena.

Dopisujte v
TRŽIŠKI
TEKSTILEC!

Mali oglasi

Zaposlim se kjerkoli v naši lepi domovini.

Stanovanje, 5,20 m² odstopim lastnikom vikendov in vil. Ponudbe pod "Brezplačno".

Prodajam tri gradove v oblakih. Ponudbe pod "Sezidajte si jih sami!"

Kupim rabljeno, še uporabno vrvo.

Zamenjam diplomo za kakršnokoli službo.

Po hitri metodi vas naučim samokritiziranja.

Pozor !!! Bi radi uspeli v življenju? Bodite brezobzirni!

Rogate misli

Cene so kot ženske. Oboje tako rade človeka prevarajo ...

Naše cene prav gotovo verujejo. Stalno silijo navzgor ...

Edina razlika med cenami in ženskami je v tem, da cene skoraj nikoli ne padejo, ženske pa skoraj vedno.

Motiti se je človeško, izgleda, da krasti tudi.

Vedno je govoril o tem, da je treba vsakakej manj govoriti.

Mnogo oslov ima slonjo kožo.

Bil je zdelan, a ne od dela.

Bil je brezveznik, a je imel zveze.

Ljudje brez prepričanja navadno govore silno prepričljivo.

Preden sedejo na stolček, mnogi stoje na naprednih pozicijah.

Oj, Poreč, ti prelepi kraj;
povrnil se bom še nazaj
v Materado, kjer naš dom
težko, težko zapustil bom.

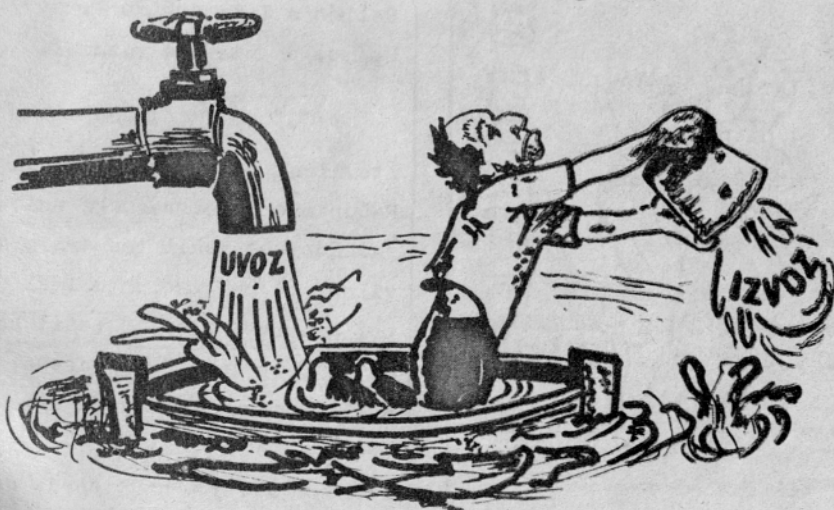
Opravičilo bralcem

Bralcem se opravičujemo, da nismo mogli objaviti sporeda za občinski praznik. Prav tako so izpadli nekateri drugi članki. Vzrok je v tem, da smo morali zaradi trenutne preobremenjenosti tiskarne v Kranju, ki je nastala zaradi rednih letnih dopustov, material za to številko poslati v tisk že 12. julija, sicer bi ta številka ne mogla iziti pravočasno.

V bodoče pa prosimo vse dosejanje dopisnike, prav tako pa tudi tiste, ki se bodo v naprej odločili, da nam kaj napišejo, da se točno držijo rokov, ker imamo sicer velike težave pri izdelavi našega glasila. Dela s pripravo je sedaj veliko več, vendar pa upamo, da ste s Tekstilcem v novi obliki bolj zadovoljni.

Urednik

SIZIFOVO DELO

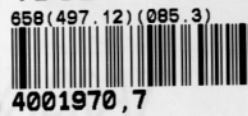
POSETNCI

EDI PRAC

uganite poklic njegove žene

OTO ABRADJOV

kakšno delo opravlja?

ŠTEVILČNI MAGIČNI KV

½	1	1½	2
2½	3	3½	4
4½	5	5½	6
6½	7	7½	8

Razporedite števila iz levega kvadrata v desni kvadrat tako, da bo vsota v vseh vodoravnih in navpičnih vrstah ter obeh diagonalah enaka 17 !

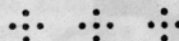
Računanje

4	+		:		=2
-	/	x	/	x	/
	+		x		=8
+	/	+	/	x	/
	x		+		=4
=5	/	=5	/	=6	/

4	+		-		=5
x	/	x	/	x	/
	-		+		=5
:	/	+	/	-	/
	+		:		=2
=2	/	=7	/	=4	/

Vstavite v prazna polja pravilne številke, da se bodo računi izšli v nakazanih smereh. Vsaka računski operacija se izračuna sproti. Matematična pravila, ki pravijo, da se najprvo izračuna operacija višje stopnje (množenje ali deljenje) in nato šele seštevanje in odštevanje, tu ne držijo.

N.pr. $4 + 4 : 4 =$ praviloma 5, vendar v našem primeru to ne drži. $4 + 4 : 4 = 2$. Najprvo seštejemo $4 + 4 = 8$, nato pa delimo s 4 in dobimo 2. Upamo, da ste nas razumeli.

Številčni magični kvadrat in Računanje je nagradnega značaja. Kdor bo rešil vse tri pravilno, bo pri žrebanju imel tri glasove, kdor bo rešil samo dva, bo imel dva glasova, ena pravilna rešitev pa vam prinese le en glas.

Rešitve oddajte najkasneje do 10. avgusta v naše uredništvo.

Fantje:
Edina naša rešitev
je v kolektivni
odgovornosti!